

ԻՆԿԻԼԹԻՐՐԱՒԱՆ ԲԱՐԼԱՄԵՆԹՕՍՈՒՆՆԵՍԱ

ԷՐՄԷՆ ԻՍԹԱՆ

ԸՍԼԱՀԱԹԸ ՌԻՄՈՒՄԻՅԷ ՄԵՍԵԼԷԼԵՐԻ

ՄԷՊՈՒՍԱՆ ԳԱՄԱՐԱՍԸՆԸՆ

3-21- 10/22 - 11-1-11 1571-1572.

Տիւնքի նիւսիսէ միտի ն տէր (աւմ))

ՍՐԵՐ Հ. ՏՐԵՐՍՄԵՐՆՏ ՌՈՒՅԻՆ
նույն ժամանակ տեղավոր իտեքստեր, ՍՐԵՐ
քեթանիանա Պուլլարար թարգմանա-
վերջանա ահալիի Միստիմ հաղ-
գրեան ինքն ուրեան մեղալիմի
զիբեր չիտեր, քի պուլլարար
քեթանիանի սըրքարթիպի ի-
լե, թայլըն Տերոսատեթ մու-
պիրի ուրպ, ապա թիւրքոֆիլ
պուլլանաան Մարթըր Մաքէն-
ի Ռուլե պիննէֆա թանապ-
իմմիլեթ տիր, Ֆագաթ մուհա-
րէպէ մէ գարըլըլը գէմանըն-
տա պու կիպի մէղալիմին վու-
գուր միւլքին ուրուղունտան
Սրը Հ. Տրեմմէնա Ռուլե օ պապ-
նէ չօգլուգ քարար իմմէգ, Մի-
նադ, իշպու Մաքէնաան մէղա-
լիմի հագգընա թեքմիլ գապա-
հաթը թիւրքերին իւղէրինէ պը-
րագամանը տեր: Սրը Հ. Տ. Ռու-
լե թիւրքերին ինքն իմմիլեթ
քի պարպարըլըլըլը ինքեար իմ-
մէտօր, Ֆագաթ, Պուլլարար
տա եղադարար տեօր: Հէր նէ
հալ իտէ, Շարքի րումէլէ դօմի-
սիօնունուն մէմուրիլէթի, պու-
վիլայէթտէ էջլէ պիր ուսուլ թէ-
էսին իթմէքտէ իտի քի, միլէլի
միւլթէլիֆէ միլանընտա մուլա-
սեմաթըլէ էսնիլիւն ալմագ միւլ-
քին թլուն: Սրը Հ. Տրեմմէնա
Ռուլե պուլլուն պէջլէ օլապիլէ-
ճէլիլին մէմուլ իտիյօր: Հաթթա,
Շարքի րումէլինի պաղը թէ-
րաֆթարընտա Պուլլարար իլէ
թիւրքերի հիւանէ միւլանապիլէ
տա պուլլունույօրար, մէ բէքմէ-
մուլ տուր քի, վիլայէթին սէքէ-
էսին թէքրար քեթանիանի զիրա-
սթ մէ թիւրքերէ մէրօթիլէ
պուր իքի միլէլէթի հեքթիլէրինէ
ուրեթըլ թօթթանտէ մուսմէլէ
թթմէլէ պալաեաճագ սըրքար:

ՍՈՐԵ ՀԷՆՐԻ ՏՐԵՄԲԵՆՈՆ ՈւժԵՐ
 ԴՈՆԱՆՈՆ մԵՍԵԼԵՆԿԻ ՀԱԳԳՐՈՒՄ
 ԱԷՔ ԳՐԱՄ ԱԵՅԼԵԵՆԵՐԷՔ, ԷԳՃԻՄ
 ԷՆԷՆԵՐ ԶԻ, ԹԻՐԻՐԵԹԻՆՆԻՆ ԴԻՆԶ-
 ԻՐԻՄԸ ՀԱՅՐԵՆԻՍԻՈՆՆԻՅՆ ՎԵՐԻՆ
 ՈՒՍԻՐԻ, ԵՈՆՆՆԻՐԻՍԹԱՆ ԻԼԵ ՎԵՐԻ
 ՈՒՀԱՐԵԱԼԵ ԻՆՅԻՐԻՄԸ ԵՐՐԻ ՏՈ-
 ՆԱ ԹԵՎԻԼԵՅԵՆ ԴԻՆՀԻՍԱՆ ՎԱՊԳՎ
 ԱԷՆԵՐԻՐ ԽԵ ՎԱՐ ԵՐՐԻ, ՎԷ ՍՈՐԵ
 ՀՐԵՄԲԵՆՈՆ ՈւժԵՐ ԴՈՒՄԼ ԽԻՐԻ-
 ՏՈՐ ԶԻ, ՆԵՐԵԱԼԵՍԹ ՎԷ ՎԵՐԻ ՆՖԻ-
 ԵՐԵՐ ՍԱՀԻՎԻ ՕԼԱՆ ԽՎՊԵՏՈՒՆ
 ԽԱՅՆՆԻՐ ՄԵՆՆԵՐԸ ԱԷՏԱՐԵԹԱԼԵ
 ՎԱԳՎԱՐ ՎԱՍԻԹԱՄՈՂՎԱ, ՄԵՍԱԻՐ-
 Ի ՆԵՂԵՐԵՐ ՀԻՐԱՆՆԻ ԹԵՎԻԼԵՅԵ
 ԳՐԼԱԾԱԾԳ ԵՐՐԻ :

Վլենիմ. քէնաի էֆքեարըմճա,
 տէր Սըր Հ. Տ. Ուօլֆ, Թիւրք
 տեղիէթիխին պագի զալմասը էյի
 տիր, ֆագագթ տեղիէթի միւշա,
 տիէյանըն պագի գալմասը, ա-
 լուստի մէքըղլլէթ (տէւալլուէլուի-
 լուստուտուտն քեմաթի ձկնգլըր
 ճարայա վազը ին օլագլիւր. շէջ-
 ձէ քի, տեղիէթի պիւթիւն իշ-
 էքի Սթանպուլա թէքեքքիւզ
 թմէյիպ (թօլանմալպ), վիլա-
 էթիէքի քէնտի տախիլի իշէքի-
 նի քէնաիլլէր թէպլլէ Վէ քէն-
 ի իսթիյամբարըն քէնտիլլի
 քեմալ իտէպիլմէք իշիւն պիր տէ-
 ճէճէէ գաստար իմթիյազլարը
 պուլունուշն, քի պու սուրթիթ
 ճարայի ըրուհաթ գօլայլապլի-
 իր, Տէքսամէթտէ ումուրու-
 իլիւքիւմէթ պիր տէհէթմաիգ

սուբյէկտան տիր, վէ անճազ պէ-
նիմ (Սըր Հ. Տ. Ուօլփուն) պիւ-
տիյիմ նկազանըղլըզ վէ բիչվէթ-
ճիլըք վուգուաթընը Եէկէան
Եէկէան հիլըքայէ իթմէմ ժիւմըն
տէյլ տիր : Անճազ, Եյէր պիր
իլը միալ վէթէճէք օլըւսամ,
գէւսալա գուստրունու օնտան
Զէչի Խաւսիլիբ :

«Արայում տիրւ քի Տէրսատաւ»
 Թէ իսկալ ուրնան էմթատաւան,
 Գըլմէթինին 100 տէ 8 ի նիսպէ-
 Թնետէ կէօմրիւք բուսումու ալը-
 նըր : Տօմարլըմտան պիրիսու-
 Սլամագլա 800 լիրալը մալ կէօ-
 Թիւրսիւ, վէ իսթէտի քի սան-
 ալըլար, կէօմրիւքտէ ալըմալըպէ
 էվիտտէ ալըլընլար : Իմտի կէօմ-
 րիւքտէ մալը գըլմէթինի պէյմաթ
 էթտի, վէ 100 տէ 8 հիսաղըլա
 800 լիրալը մալ էլիւն 64 լիրա
 բուսում, վէ կէօմրիւք մէմուրն
 նուն մէսարիֆամընա մուգապիր-
 օլմագ իւղրէ, պըրուճա պիր մէպ-
 լալ չըգաղըպ վէրտի : Պագաթ
 պու սատէ մուամէլէտան կէօմ-
 րիւք մէմուրն հազը իմ մէտի, թու-
 րի էլնի էլնի պիր տալլա կրիւթ
 800 լիրալը մալը 100 լիրա գոյտ
 էթմրտի, վէ պու սուրէթէ
 տօթթըն վիրտիլի 64 լիրա կէօմ-
 րիւք բուսումունտան անճագ 8
 լիրալը կէօմրիւքիւն սանաղըլն
 կրիւթ, կէրիտէ գալան 36 լիրա
 ալ բիլվէթ մագաթմնտա մէմու-
 րաըն պոյաղընա կէնտի : (Իւնթէն
 էէնթէն սէտալըր վէ ազատան
 պիր գաթ կրէլը :) Թիւրքիա ա-
 հալիսի սէնէտէ 23 միլետն վէրկի
 թէէտիլէ իթմէքտէ օլուուրն հալ-
 ան, պուսուն անճագ 12 միլե-
 տն տէվլէթին խաղինէսինէ կիր-
 մէքտէ տիր : վէ իշթէ պու սու-
 բէթէ Թիւրքիա, իշլըրինի նիղա-
 մընա գօյմագ իշիւն կէօքտէն ին-
 միշ պիր Փիննսնիլէյէ (1) միւհ-
 թէթիլէթին օլմաղըրը հալտէ, բէք-
 դիտաւէ ֆաղիլիլէյէ տիւրաթ օյմուշ
 տուր : Էյնյի անճագ չիմտիքի գա-
 րալըր վէ թէտղիրէր խալիսանէ
 ինքա օլմուրըր իսէ, պիրտաթ,
 տիրալըր սալիսինէ չըգապիլինէք
 միլ : Թիւրքիա մալիլէնին ալ
 յօգ նիղամընա գօյմագ իշիւն հէ

իմ թէնչպարսւ վուգու պուլ
 ուու : Ծ. աը Թաքլիլլ պիր թէն-
 ալիր թէնլիֆ իմտի խն տէ , մու-
 լաֆֆազ օւմաաը , վէ Պանդը Օս-
 մանի , տէվ թէնի ինքն իյաճաթնը
 թէն-պլիլի իթմալ իզնէ պլիր բան
 թէնլիֆ իթմալ , Պու բան միւնհի-
 պննէ , Պանգա Յ միւնտն լիրա
 եդրազ իաճէնք , վէ պու մէպաաը
 իրաճ ալթընտա պուլունան առ-
 քըրէրի խանէլէրնէ կէճաաթմէ
 յէ վդայմէյի օրթմաառն գաւ-
 րթրմաաը գուլլանլընաճազ խոի :
 Կապաթ պանգաճըն շու բանը ,
 Թիւբբիա իչնն մազարաթտան
 պապազա՝ պիր նէթիճէյի միւնհի
 րաճազաը . չիւնքի օլ վազըթ
 Թիւբբիա պլիր մուլվազաթ մու-
 ալնէնթ պուլուգ , ալթըն աջ սոն-
 աա իշըն տաճա ֆէնն օլաճազաը .
 ճալ պու քի Օսմանլը վիւքէլաը
 ինէնէյի էսաաառն ճալ իթմէլի ,
 վէ տէյի ալթըն պ , իլաւ մէնէ-
 ճաճէ իմթիտաա խաճէթ օլան ըս-
 լանքէ ինքա իլլէմէլի տիւրք : Վէ
 պու աա , աաթմի մըքըզլէթ ու-
 սուլունտան պապազ պիր ուսուլ
 իլէ գապլի օլաճազ : Էյր Թիւբ-
 բիանըն բայթաթիթընտա պու տէ-
 ճաճէ սուի խաաթը վար խն , ա-
 ճաճէ պիլպաթաա նն՝ տէրնէն
 ճուի խաաթ պուլունան կէրէք
 խիր : Պազը աաթմէր վար տըր քի

(1) በረግባብ ምዕራባዊው የኢትዮጵያ ነጻነት

Յիւրերը հիւրըմբռնեի իշխն թաթ
 Ը թաթը շէնէր սէյլէրէր վէ
 պու հիւրըմբռնեի էվէլէրի հա,
 լինես պաղի գալմասընա չալը
 շապ սէրէր քի, ինկիլեթըրա օ
 նա եարաբաթմէն տիր, Ֆադաթ
 Կիլիմ լաղիքմիւլ տիր թէնըլէ
 րէ իմաստ իմսէք քի, քիւնալէ
 քէնալէրինէ եարաթ իմմէլ
 պօրմը տուրար: (Էւ շէրէշէրէն)
 Պատէհու պաթըր կլատթօն
 Սըր Չարը Տիւրին թէքլիքինի
 իթիլգամ իմսէք վէ Մր. Հապու
 րինէ գարըր սէյլէսէք իւլրէ քէ
 լամա պաշար:

(Stylus)

Ինկիլիճներատա անդարիպ ին-
թիխապալիը ումուվյէյէ թէշէյա-
պիւս խօլիճճէը օլտուզունտան
Գանճըվաթէօր վէ Լիպէրալ ֆըր-
դալարը, ահալկի թէշտի թա-
րափարընա մէյլ իթմիթէթ իշին-
միթինկէր ադա իսթէթը նութօ-
լար իրատընա պաշլատըլար, Լօրտ
լար դամարաընտա մուխալիֆ
ֆըրդանըն թէիլի պուլունան լօրտ
գրանվիլ ետգընարտա իրաա իթ-
միթ պիր նութօլտալօրտ Պիգընս-
ֆիլիթ դալինթիթ թօլիթիգաընըն
գուսուրըն նօգթալարըն իրպէ
խուուպէգ ճիւմէ տէտի թի Պէշ-
պլին ահանամէսի, պիր չօգ էյի
Հէյէրի հալին իսթ տէ, պպըը
Ահքէալը միւհհիմմէսի Հէնուզ
Հիճաա օլունմըշ օլմատըգաւթ-
մաատա, պու ահանամէ, Լօրտ
Պիգընսֆիլա վիւթէլաաընըն իւան
Հիթմթըրէրի թօլիթիգալը եէրինէ
Հէթիթիթմիշ սիր: Լօրտ Սալիս-
պըրի իլէ գօնթ Շուվալօֆ միւս-
ձէսինտէ վապի օլան իթթիֆպը-
մաւգաոտտէմա լօրտ Սալիսպըրի-
նին ըսար իթմիշ օլտուզու-
աթօրթ նօգթաոտան պիր տէֆա
Հիչլինիլ Ռուսիայա վէրտի, եա-
ննի, Պէսարտպիւանըն Ռուսիայա
վէրքիլ, Իրմիսիսման թարաֆըն-
տան իրմիսինըն ֆէշնի հարպա
մուվաֆըգ պիր խաթթը հու-
տուտ քէպ իթմէսի, վէ Պա-
թոււմ լիմանընըն Ռուսիայա վէ-
րիլմէսի: վէ լօրտ Սալիսպըրի-
նին ըսար իթմիշ օլտուզու աթօր-
տիննիսի նօգթա տալիլ, Պաշ-
գանլար պօլունտէ թիւրքէրէ
պիր խաթթը միւտաֆաա իթա-
արնտան իպարէթ պուլունմուշ
օլտուզու հալտէ, պու ճիհէթ
աթալիլ, ահանամէի մէգըլիւրուն
Թէրապըլըրը սէպէպլիլէ, թաշ-
թը թէշէմինէ արնամատա: 0

[illegible]

Տէյւե Նեւ պիր պէհտի մախսու-
րնտա լորա կրանվիլին սեօզլէ-
րինի թաստիգ իտուպ , էզ ճիւմէ
տէր քի . Վօրտ Սալիսպրինն վէ

Վերա դրանպրուդուհուն գումարվել, յի
հասկերհելերի նե տերհնե գայիֆ
«ե» օյստ, ահայի ունութմամբ
հալը քի, Պեսարապես իուսիայ
վերիտի, Պաթուս պր Ռուսի
մանի քնտի, վե իրմնիսթման
հասը փնտի հարպ մուլաֆիք
հիսթիք հուսուսուս Ռուսի
հաղանուլ. իրմնիսթման քնտի
«սի պիլե, Պերլին ահանամեպնե
«տե» մեմուն օյսմադա հաղալ
«պր տը» Տահա տիւնքի կիւն
«բրօֆեստ, Պայսըն թալպի իւ
«դեբնե, պր ուղըն լայհա տեր
«իթտիք, քի իրմնիկերին քնտի
«Միւսլիման հուլերն օրերնե
«հալը օյսն շիբեայթընը հալի
«պուսունսդտա տըր. վե լըտ
«կրանվիլին զեր թիտյի վեհն
«ինկիկղ հիւքիմեթի քնտիսի
«տալի լըտըր դամարաօնտա
«իթիլոսի իթի քի, Ասիանըն
«թիւրքիս զըթաընտա հիւ պր
«իսթալտա հիւ պր նե լըլա
«հաթ իծրա օյսունսթը տըր»

ပိဋကသင်္ဂဟ

ᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅ ᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅ ᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅᐅ

ՍԺԿԱՄԱՂՈՂՅՈՒՆԼԻՍ 30/11 օգոս. 1879

Իշխէր հեկիճէճ կէրմիյէթլի տիր.
 վէ եկէր ազգէ գըրէթլի օլմազա
 խոխ, խալլի իշ օլաճազ տըր Զախ-
 ըր վէ էքընէր իտխալաթ մէմթա-
 ու իսթէնիյոր, արքան իխընճաթ
 էմթասալըր իշխն հէտազ պիր
 հիւսնի թէպէտտիւլ եօզ տուր.
 խուսուսիլն մէմաիլքին պաշլըճա
 մահուլու պուրուսնան թիֆթիք
 վէ ետբաղըր վէ ափիսն ֆիլաթ
 լարընճա հիշ պիր իպլահճիթ եօշ-
 տըր. ճնէպի ըխացալար մէզգիւր
 մալլար իշխն բէք սուզ տուր,
 վէ չօգտան պերու պէքլէնիմէք-
 տէ օլան թէրպազդիի ֆիլաթ հէ-
 նազդ վուզու պուրմատիլնտան,
 էտէ մալը օլաշկար մէրուստիյէթ
 տուրպար մալաշտա տըրպա:

ՊՈՒՂՏՈՒՆ. Սիրաբլիճն ֆելաթը
թերագրել էթմիշ տիր։ Պիւթիւն
հազըը մաւար տօլաուն ֆելաթը
այլնմըշ տըր։ Եէնի կէվիշ ան-
հագ էլքի Եւլք մուվար տըր։
35-39 լիպարազը հոսկազ պուղ-
արու իշլեն 23-29 զըշ։ Իսթիկի-
տօր։ Լաքին տահա Երիքսէմէսի
մէմուլ տէյիւ տիր, զիրա չօգ-
մու կէլմսինն պէրլէնիյօր, վէ
Էւրօքստան վէ մահսուլաթ մա-
հալլէրինտան լապէր վէրլինն ֆի-
յաթ Երիքսէմէսի կալիպա տու-
րահագ տըր։

Մերը ԴՈՒՆՈՒՄԵ. Զօգ իսթէնկիօր,
վէ սարֆիյաթը մահալլիյէ իշիւն
մահ թէգքէրէ քիլէսինէ 17 տէն 17.
50 վէ իրարաճաթ իշիւն 16-16. 50
թալէպ օրունույօր :

Ա.Բ. Եհնի մահոււն մայի 12
 72. ա վէ կէջն սէնէնին մայի 11.
 50 72. ա վերելիյօր : Հազըրտա
 բէք աղ մայ վար տոր :

Ուն. Պուենուես տա ֆիյաթլարը
 Էրեբսէլմիշ տիր. չուվալը 108-110
 Ղշ, ա գատար վարադգտան սօնդ-
 րա, պու ֆիյաթլարտա պիր ազ
 զայրֆնա տուրույօր :

Շէտեր. Էվթորատան խապէրէր
էյի օլուպ, սարֆիյաթը մահալ
լիյէ իշին տախի իսթէնլիտիկին
տէն, գանթալը 200 ղշ. ա գա.
տար պալիգ օլմուշ տոր:

Գահէ՛ւ՝ Մարտիրեանս ֆիյաթլար
մէ՛նանէթ իւզըն պուռնաուզըն
տան ՚Պսոն ֆրանսըզ վարօրը ան
հագ 1200 չուվալ էթէիրմիշ տիր
Պինանէն աշէյճ պուրատա տախի
ֆիյաթլարն անգարիպ էիւքսէ
էհէլի մէյնուզ տոր :

Բերնե . Ստի բերին ճկրին ֆիլա

Թը տայմա 43 ֆրանգ րատտէլէ,
 բիւտէ, վէ ճէսօվա բիզնէսարընըն
 ֆիյաթը 50-52 տէ պօլլաճոյօր
 վէ գօվֆէթի տիւր, ինկիթէր,
 րատան կէլէն մալլար, գըրլտան
 մալլա պիւր էմարէ կէօթթըմէ,
 տէ իւթէ, 170 րատտէլէրինտէ
 էիւ. քաէրիշ տիւրլէր :

Տիկէր մալար հագգընտա եւ
զըլաճագ միւհիմ պիր թէպէտ
տիւրթ եօդ տոր :

Ἰῶαννης ὁ ἀποστόλος

Ազնէհերան յուլիս 15 Թարխելե
ալաղըմը մէքթուպ տոր .

Վլաթանմբող օրան Ազգէ հիւր գա-
ղասընտա էրմէնեան միլլէթիմիզ
պէշ երիզ խանէտէն իպարէթ ի-
սէ տէ, միւտաՎիմաւուրէթ տէ զի-
քիւր սիւպեանէրիմիլին մէք-
թէպլէրի օլմաուղընտան, միլ-
լէթիմիզ իմ ու ֆիւնուհան զա-
յէթ ճանհի չգալըն օլմաղա, աւ-
աօրը Ազգէ հիւր գաղասը ահալի-
սիտաէն օլուպ, պերայը թիճարէթ
իզմիրէ հարէքէթլէ օրատա մու-
գիմ պուրուհան ֆիւթուվէթըու
Մուպալեան կարապետէֆ. միլլէ-
թիմիզին իմ ու ֆիւնուհան ճա-
հիլ գալմիշ օլուղընու աւաղա-
րազ, թէհպիւֆէ տիւչար օլուպ,
իշպու հաւֆիյնէ թէպլէրի օլմազ
իշիւն, իմ ու ֆիւնուհան մաա-
րուֆ իքի նէֆէր գըզ հօճա-
սը վէ բէտէրլըրի տալի պէրա-
պըր օլարազ միլլէթիմիզ մէք-
թէպլէրինէ հօճա օլմազ իւպը
կէստաէրիպ, շիմտի իսէ մէրզում
հօճալէր սէպէպլլէն զիքիւր վէ
իւննաա սիւպեան մէքթէպլէրիմիզ
պէր տէվամմ էրիւրու կիթմէքտէ օլ-
տաուղ, աօրընտու մէմնուհ օ-
լունհաճազ հայ տրը:

Մէքթէպէրիմիզ հօճայէրնին
պէ՛տ ահնէ մաաշարընա վէրլմէք
իւզըն, մէրզու՛մ կարապետ չէֆ-
քէտաի պէտնէխտէն պէհէր սէնէ
250 տոնտարմ մէհետ վէրէճէլնի
վատ պուլլուրու՛մ, էյնէթմ մու՛մա-
լիէլնյհ՝ հօճայէրն մաաշարէրնի
թէէտլյէ իթմէքտէ օլտուղու կի-
պի՛հ, մէրզու՛մ հօճալէր ուղրունա
պաշդա կէտնէ մէտարիֆլէր տա-
լի իթմիլնէտէ, տօլլուրու՛մ մու-
մայիլնյհ կարապետ էֆնիտնին
միլլէթիմիզ վէ վաթանը մէքթէպ-
լէրնին իլէրուլէմէսի խուսուսու-
սունա իթմիլ օլտուղու ճանֆէ-
տաքեարանէ զայթթ վէ իգտա-
մաթըրնը իթէ՛քքըլլուխտէն ա-
ճիզ վէ պիգուսթէթ պուլուն-
մաաշարը :

իշխաւ թարիխտէն պիտ մահ
մուգատտեմ պա էմրի Բաթրիբ
մէմէքէթիմիմիդէ թէշրիֆ պոյու-
րան էնգարէ Առաջնորդու վար-
քան վարդապետ հաղորթ թլերինին
կէչէն վարդապաւու կիւնիւ պա-
տարագ թիմէսինի միլիթիմիդէն
արդու իյէտիյմիդտէն , քէգա միւ-
լէթիմիդ հալինէ վէ մէթէպիմիդ
իւղէրինն պէհ սէնէ նէգարէթ իթ-
մէն իւղրէ թէշրիֆ պոյուրան
էնէրիկ վարդապետ հաղորթ թլեր-
տախի , տաաւաորդը մումալիէյ-
տէին եէվիմ մէղբիւրտէ պատարա-
դը էնասաընտա հաղըր օլտուղու
հայտն , մէրգոււ կարապետ է-
ֆէնտինին միլիթիմիդ ուղբունա
իւրադ կիւնիլի զարբէթ վէ ֆէ-
տաթեարլըղընն թէշէքբիլտէն է-
սէր օլմադ իւղրէ , պայ ու կիւտ
հիւմէնին եէթալի եէթֆէ , էթ մէր-
գոււ է ֆէշտոխին միւթէվէֆա
էնէտեր վէ վաաւտն վէ հիւմէ կէշ-
միլէր հա-
գգըրտա րաշմէթ տուա-
ընն , օգունասընը մումալիէյ
վարդապետ հաղորթ թլերի վա

զընտ ալեւան պուրջուրուպ, հէ- ման էնայը պատարագտ տե- րունի քիլիսէտէ պուրջուն էհա- լիլէ մուսուր տաղըտըլարագ, մեր- գում էֆէնտինին միւթէվէֆա բէտէր վէ վարիտէսի վէ ճիւթէ կէշվիլէրի հազգընտա, քէրէմ- քէտանի Ալահնին ինայթ վէ լուծ- Ֆընը նկայզ վէ թալէպ կիլէտիլի- միլտէն, Ալլահ թաղա հաղթթ- լէրի, պէշլէ միլլէթ վէ վա- թանթէրվէր տտէմէրէ ուզուն էօրլէր իհսան պուրջուրուպ, տա- լիմա միլլէթիլի իւզէրինտէն էքսիթ իթմէսին. ամին:

Պու խոստուտա պալապ կէօնէ իգթիլա իտէճէք սէօլլէր վար ի- սէ տէ, ճէհալթիթիլի սէպէպին- տէն պու դառար եաղապիլիլի- միլտէն, իգթիլա իտէն մահալ- լէրինէ պալալ իլալէնիլէ տալի զաղէթայը միւթէպէրէնիլ տէրճ պուրջումանը միւթէմէնտա տըր էֆէնտին:

Թէթէմէն էֆէնտին Պու ասըր մէարիթ ու ֆիւնուն- տա մէթէպ համիլիլի, վէ ամ- ֆալը միլլէթին թէրապիլ վէ թէ- դատտիլմինէ զայլթէ ու ֆէտա- քէարլըզ կիլիլի պիթ ֆաղիլէթա- լիլիլալ պուրջումանը ճիւթէթէ- պալապէր մէթուպտա զիլը օ- լունան Արապէսն կարապէտ է- ֆէնտինին տօղունտա պու պալ- տէ իպրազ կիլէտիլի համիլիլէ վէ միլլէթէրվէրիլի ճիւթէնին թաղալիլ ու թահսինին շայան օլ- մաղա. կաղէթամիլ վաթթալը լա- է ֆէնտինին մուսուրլէյէ պէնէն պէյանը թէշէքթիլ իտէրիլ:

Սրվազտան ամիլտէրի մէթուպ թարաֆընդա իրալ օլունմուշ տըր:

Մեծ. Տէր Զեր հանրահալալ թէթէմէն ուղ- եալ նախորդ յօդուածով խոստա- ցած էի զրկ իրենմն Սեբաստիոյ մէջ տեղի ունեցող երեւելի անցից վրայ, երբ 'ի Զէնթ իմ գրութիւն զտնէր հիւրասիրուելու պատիւն ու- ռալս եւմ շնորհակալ սքտիս որ իմ խնդիրը չը մերժեցիք և ես կուգամ հետեւապէս իմ խոստումը կատարել, Վասպուրական աշխարհի գաղթա- կան Սեբաստիոնի հայը հետ այլոց արեւանկացալ իւր դարաւոր ցաւոց շղթային տակ անմոռելի կը հեծէր միշտ 'ի վիշտ. ասոր վրայ եկաւ ա-ւելցաւ վերջին արեւանկան զատե- ռազմ մի, որն որ կարծես դաշն էր կուր զայս բուռն շղթայ այլ ևս ան:

տանելի զօրծէլ. զի այն միջոցին Զէրքէսն ու Քիւրտ իրենց ոճրին կը բաղնապատէին ազատ ու համար- ձակ: Հէք արհեստաւորն թողած իւր աշխատութեան սակը, յուսա- բեկ նստած կայր առ աշի օրինա- զանց Թըրքաց. ճանապարհորդը կա- կածանաց մասնուած՝ չէր իշխէր տալ զիւր երթեւելի, վասն զի ճաւ- բայնեքը ապահովութենէ զօրիլ էին ահա ասոր նման ամեն շարեք վէ էր մեր վիճակ հակուռակ կամաց մեր Օգոստախա Սուլթանի: Բայց լու- սոյ արշալոյս մը՝ որ կը ժողովուրդ 'ի հեռուստ հայուն միգրապտ հորիզոն, պատճառ կ'ըլլայ նոր 'ի նորանց օրհ- նել այդ յուսոյ շարժանիթ՝ մեր ինք- նակալը և զիւր ջանակից պետու- թիւնան, որք կ'աջակցին մեր Վեհ- կայսեր՝ Նորին ազնիւ վապար իւր տեղը տանելու համար, այն է իւր հպատակաց դիւրութիւնը ընծայել կե- նաց: Արդ ամեն ապահովական մի- ջոցք՝ որ 'ի գործ կը դրուին այսու- հետև 'ի նոյն Վեհապետաց, այն մի և նոյն բարի նպատակի հասցնելուը նպատեն, այսինքն են 'ի մեր յօ- դուտ:

Սակէց առաջ, Տէր խմբագիր, քա- նի քանի անգամ լրագրաց միջոցաւ տեսանք որ Հայաստանի այլ և այլ կողմերու համար հիւսկատոններ և բարեկարգիչ յանձնաժողովներ խըր- կուիլ որոշուած էին Ներսիսկան բարեկամ տէրութեան խորհրդով և մեր կողմիցմիտ կայսեր հաճութեամբ- այդ որոշմանց մէջ 'ի մեր բաժին հիւսկատոն սահմանուած էր Բրիտա- նական կառավարութեան շնորհիւ Վսեմ. Վիլլամ գնդապետ, զոր շատ անգամ կարգադիր լրագրերէ:

Երէկին նախընթաց օրը յանկարծ լուր հասնելով թէ Վսեմ. Վիլլամը հիւսկատոնը մերձ է ժամանել, քա- ղաքին Առաջ. փոխանորդը հրաւի- ռադրեր իրկեց Աղգ. երեւելի ան- ձանց ինչպէս նաև Երեսփոխ. և Քաղ- ժողովոց Մեծ. անդամոց, հետեւեալ օրը (որ երէկ) Հայոց Առաջնորդա- լանը համախմբուիլ և այնուհետև 'ի չորրորդում ժամու հեծեալխմբով երթալ 'ի զիմաւորելու ըստ այսմ իշ- եալ անձինք քահանայիք հանդերձ պատրաստուած որչափ կատարե- խմբովին Առաջնորդարանէ սկսան մեկնիլ, և գալ զէպ արեւմտեան- հարաւ գտնուող Քէտիկ-Քէօփրիւ, ուրկից որ պիտի գայր Վեսարիլի ճամբով Նորին Վսեմութիւնը: Իսկ քաղաքին Հայ հասարակութիւնը բո- լորովին զուարթանձն, ունալ հետև- ոտս այլք ամենհեղ ինկեկարակցէին

Աղգ. պաշտօնական մարմնոց, իրենց սրտագին շնորհակալիքն անձամբ նու- իրել Օսմ. մեծագոր կայսեր կամօքն եկող այն Բրիտանական Վսեմ. հիւ- սկատոնին: Մինչև ժամու կէտուայ ճանապարհ այսոյն խուռն բազմու- թեամբ լի էր: Ահա վեցերորդ ժա- նուան Վսեմ. հիւսկատոնը իրեն Աղգ. զիւրի թարգմանովը հասաւ վերոյ- նշանակեալ Քէտիկ անուն կամուրջը և հոն համակրալիք շնորհակալութիւն յայտնելով հանդիսականաց շարու- նակից զիւր ճանբայ: Այս նշանա-ւոր հանդիսին տեղոյս կառավա- րութեան կողմէն հաշակաւոր Ար-օղ- լու հաղարարպետն և և իւր ճիւղ- ղապիլաններով ու երկու հարկաւ- պետք հանդերձ աւելի հետև դնա- լով զիմաւորած էր: Զը մոռնամ յի- չել նաև որ յայտ պահու կը զըտ- նուէին Բողոքականաց քարոզիչ պատ- Մըստըր Հապոդը և Պապական Հա- յոց վարդապետ Մահալ պատուելի: Այսպէս հասնելով կառավարութեան պալատան դրան առջին, ուղղակի հոն իջած մի քանի վարչիկան՝ հան- զիստ առնելով օչարակ մը հրամ- ցուելէն ետք դարձեալ անտի ևս ել- նելով ուղղակի կ'առաջնորդուի քա- ղաքին գերդաստաններէն խըրխ- իւրեան Մեծ. Յարութիւն ազայի տունը՝ որն առաջուց պատրաստուած էր յիշալ գերդաստանի կողմէն 'ի հիւրասիրութիւն: Մեր Փոխ. Առաջ- Վսեմ. հիւսկատոնին ըսով իշաւ այն ատեն, ինչպէս և Ար-օղու իւր ու- տիկանք. մնացեալ ցրուեցան ի- ռենց տեղերը:

Սակայն այս բոլոր եղելութեանց մէջ նկատողութեան արժանի կէտ մը կայ. այդ իսկ է այնքան հանդիսա- կանաց մէջ քաղաքին տաճիկներէն ոչ ոք գտնուիլը ևս ինչոցուց Վսեմ. հիւսկատոնին ցուրտ ընդունելութիւն մ'ըլլալը. այլ ի՞նչոց պայ մինչև իսկ այլ ընդ այլոց դրուցատրութիւնը, որք կ'ըլլալին տաճիկաց կողմէն մեզ՝ Հա- յոց. այնպէս զի կըսեն նոքա հեղ- նելով մը օրհնալուր բաշար կէլիյօր, զարըզ կիթսէ՝ ինչոց. սիլի իսլաւ ի- տէճէք. . . եւայն. Արգարեւ ցան- կալի բան միթէ յանցանք է մեզ մեր հարստահարեալ վիճակին մէջ մեզի օգնութիւն կարկառող ձեռքերը սի- լելը, այդ ալ մեր բարեխնամ կալ- սեր հաճութեամբ. այդ տեղի ունե- ցած լուսանք ևս այլ անարգանք՝ զոր չեմ կրնար ըսել, կարատաւորեն հայ- իրենստէր տաճիկաց համբաւը ևս ընդ- դէմ են մեր Ապտ իւլ Համիտ վեհա- փառ կայսեր ժողովրդասէր կամոց յիթէ քաղաքին տաճիկ հասարակու-

թեան մարին վրայ տիրող շեատարե- ղազափաթ յաճախէն, չեմք կրնար չսպասել վատթարադոյն ապագայի մը դաշտոնեան եւ հետեւապէս խի- տանական, Օսմանեան և Եւրոպա- կան այլ Վեհապետաց մեր անդոր- ռութեան 'ի խնդիր ունեցած ջանքն ու վատակը ապարդիւն պիտի մնան: Երանի էր թէ մեր այս դուշակու- թիւնը 'ի գերեւ երէկին եւ իշխէ- ինք վարի մեր ևս հետ օտարաց արդիւնաւէտ ներկայ մը բարեբա- սիկ ապագայ մը, եւ մոռնայինք ան- ցելուն դառնակալիք հարուածները: Հիմալու հիմա մեզ համար այս եր- ջանիկ կեանքը կասկածելի է. ուստի կ'աշխատիմք յուսովից եւ կ'ապասեմք ժամանակին հոլովը պիտի բանայ մեր առջին ապագայի դուռ ևս պիտի տեսնեմք բացորոշ ինչ որ սահմա- նուած է մեզ համար:

Տակաւին մինչև այս նամակը գը- լելու ատեն Վսեմ. Հիւսկատոնին յաշտոնական գրութեանց մասին տեղեկութիւն չեմք առած ևս հե- տեւապէս նորա պաշտաման վրայ լաւ գիտակցութիւն չունիմք. կը յուսամք թէ քիչ օրէն այդ մասին ալ պիտի կրնամ զրիլ. առ այժմ այսչափով գոհ եղիք ընդունելով յարգանքս:

Զեր բարեկամը ՏԻԳՐԱՆ Բ. ԸՆԴԱՊԱՊԵՆԱՆ 1879 Յուլիս 13 Սեբաստիոն

Անգարա մուսպիլիթիպտէն յուլիս 13 Թարիխիլ յալոզըմըզ մէթուպ տըր:

Վալիի վիլայէթ խորշիտ բաշա հաղթթիլէրի պիլի այստան զիլատէ տիր քի, սընագ սու համամարը- նը տալաշմագտա տըր, վէ իսպիլը միւտթիթ տալի գաապալարա զիլարէթ իտէճէյի իշխիլմէթտէ տիր: Հիւքիւթէթ իշխիլի պիւ- թիւն երիւզ իւթթիւ գալմըշ տիգ- գալմըլըզ էվլէլէրինտէն տահա զիլատէ տիր: Պէլէտիլէ իտարէ- տիրտէն պիւթիւն ահայի չիւքայէթ իթմէթտէ տիր, սօգադար պիլէր չէօրլիւք սուրէթիլին ալըզտան գալթինաղար, հայլանաթ շէհիլ իշխիտէ վէ գըլըշտա քէսիւ- մէթտէ տիր. սալլանէէէ կիտիւ- տիլի եօգ տուր. պու սէպէպտէն հէքիլէր հէր կիւն չիւքայէթ իթմէթտէ տիր. զիւր մահաւտ սըթմա իլէթի շէհիլ իշխիտէ պալ- կէսթէրմէէէ պաշտալ: Իքի այստան պէրու եաղմուր եաղմա-

տըղնտան, մահաւալըմըզ բէք մէֆհուսուգ օլտու: Սընագ. 33 տէն 37 տէրէճէէէ գատար վարտ- աղ չէ գըլլէթիլտէն ալըշլէրիլ զպէթ տուրկուն տուր. զահիլէ- միլ կիւնտէն կիւնէ բահաւա- մագտա տըր, իլայէթիլ պաղը գաապալարտա պուլտալ իշ- նէլիլտէ տիր. պու սէպէպտէն քիլէտէ 20-30 բարա իւթթէ գօյ- տու:

Ղաղթթանըզտա օգունտուղունա կէօրէ, միլլէթիլիպտէ կիւնտէն կիւնէ արթմագտա օլաւ չիւքէթ- լէր վալթմալ իլէ մէթմէպլէր, իլմ ու մէտէնիլթ տուլիւրալը էրմէնիլթանըն քէօլլէրինտէ պիլէ կիւնտէն կիւնէ թարագըլ իթ- մէթտէ տիր: Միլլէթիլ շան ու չէրէֆիլին մուհիւլ օլաւագ իլմ վէ մէթմէպ տուլիւրալը ույնա- մըլ իսէ, ահապ պիլիմ վա- թանըմըն կիւնտէն կիւնէ թէ- նէղիլիլ պուլմաւընըն սէպէպիլէն տիր: Միլլէթիլիպտէ կէրէք լու- սաւորպական վէ կէրէք Հոլմիւթա- կան գալմընտա ալալ մէթմէպիլի- քէթ, իլմ տուլիւրալը եօգ տըր: կէրիլ մէթմէպլէր վար տըր, լա- քին ութմանտագ պիլ հալտէթիւր իլմ մէթմէպ իւզէրինտէ պիլ ու- ֆագ սէօհպէթ իթմէք մէթու- տուր: կէրիլ լուսաւորպականա- լըն պիլ մէթմէպլէր վար, վէ Հը- ոլմիւթականալարն 3-6 մէթմէպ- լէր վար 8.000 ահալի շիլիւն. լաքին պիլ տալմ մէթմէպ տէ- մէնէ ութմանը. սէրվէթիլի սա- կէսինտէ էն ալալընը եաղմա- եւ, ընկերութիւնալը իլէշքիլ իթմէէէ միւթթէտիր տիրէր. լաքին քէնտիլիլ իլիմտէն պի- պէհրէ օլտուգալը իլիւն, էվլա- տըր իլիւն տալի վաղիքի իթ- մէթմէ:

Էվլաւալըն իլիմ վէ թէրպիլէ եօլունտա պէօլիլթմէյէն բէտէր- լէր Ալահն հուգուրունտա նէ տէրէճէ մէսուլ օլտուգալընը թա- նըմագալ: Պիւթիլին տիւնեա պա խուսու- էւրօպա, զաղթթալար վալթմալը իլէ, թէնիլիլ օլմագտա տըր: Պիլ տէվլէթիլ վէ միլլէթիլ իլիւնտէ հէր նէ գատար չօգ զաղթթա օ- գունուր իսէ, օ տէվլէթիլ վէ միլլէթիլ մէտէնիլթտէ իլիլի կի- տէճէյինտէ ալալ չէք ու չիւպէն

ԻՏԻՍԼԱԹ				ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ				ԻԽՐԱՃԱԹ			
ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Լ. Օ.	ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Լ. Օ.	ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Լ. Օ.
ԶԷԼԵԹԻՐ											
Պաշտոն սէրթ, Աթոք	քիլէ	29-32	400	Պէշէր Պէշիլալ	օգգաւոր	5. 50	104	Բահայի Մըսթա	օգգաւոր	4. 75	100
Լիպրա 58 60				Զէլէր Պէշիլալ	»	100-130	100	» Անաստու	»	7. 50-8. 50	»
» սէրթ Բուսիլ	»	26-31	»	» Մարալ	»	65-70	»	» Եւրը Վանապ վալը	»	8-8. 50	»
» Լիպրա 55 60				Բէթրէլ Ամէրիլա	սանարդ	35. 50-36	»	» Անաստու երգանիլը	»	8-8. 50	»
» Երմըլաթ Թունա	»	25. 50-28	»	Մօճ Սըսարալէթ 8-9 քիլօկր	»	54-62	»	» Թէթիլի	»	21-22	»
» Լիպրա 56 59				» 11-11. 70	»	98-105	»	» վան	»	9-10	»
» Բուսիլ	»	24-29. 50	»	Քօլա Ինկիլիլ	»	200-	»	» Իթէ	»	- ֆր.	»
» Լիպրա 55 60				Զայ Գոնիլ	օգգա	16-25	105	» Պրոնա վէ ալիլ	»	-	»
Մըրը Պաշտոն	»			» Փէզ	»	40-100	»	» Տէրէ քէլի	8-12 բարա	100-	110
» Թունա	»			Բէթիւն ձէնիլա	չուվալ	44. 50-45 ֆ.	100	» Պաշտոն Անաստու	օգգա	16-17	110
» Բօթի, Օրաու	»	17-17. 50	»	» Ինկիլիլ	»	165-170	»	» ձէնիլ Գայաթիլ, Էնկարէ	»	7-8	»
» Բուսիլ	»	17-17. 50	»	Ի-թէթի	20-25 օգ .	100	»	» Գէնէլի Անաստու	»	3. 50-4	»
» Բուսիլ	»	11-50-12	»	» Թիլիթիլ	10-12 կալ .	100	»	» Թօթուսու	»	1. 50-2	»
» Բուսիլ	»	11-11. 50	»	Սայ Եւրը Միլլէրիլ	18	100	»	» Աթիւն	»	225-260	»
» Բուսիլ	»	10-10. 50	»	Զէրվէլ Եւրը	օգգա	12-12. 50	105	» Ձիլիլիլ	»	80-120	»
» Բուսիլ	»			Գալարա Եւրը Մօսգօֆ	»	8. 25	»	» Գէնէլի Էնիթուս	»	26-28	»
» Բուսիլ	»			Տօն Եւրը	»	8-	»	» Սաւա	օգգա	3. 50-3. 75	»
» Բուսիլ	»			Ի-թէթի Եւրը	»	7-	105	» Անիթի Սաղըզ վէ Ձէլիլ	»	8-	»
» Բուսիլ	»			» Գըլմըլը տիլ	»	38-46	120	» Անաստու	»	6. 50-7	»
» Բուսիլ	»			» Թարաւիլ	»	6. 50-	105	» Գէլի	»	6-7	»
» Բուսիլ	»			» Թարաւիլ	»	3. 50	140	» Յաւաւիլ	100 օգգաւոր	120-140	»
ՏԱԳԻԳ											
Էթիլ Եւրը	չուվալ	105-108	»	ՄԱՏԷՆ							
Օրաու Եւրը	»	135-	»	Պաշտոն Ինկիլիլ	օգգա	12-12. 50	100	» Ձէլիլ Եւրը Միլլիլ, Ալվալ	օգգաւոր	8. 75-	»
» Եւրը 1 ինճի ճիւն	»	125-	»	Զէթ	100 օգգաւոր	70-75 ֆր.	»	» Վէլիլիլ	»	5. 75-	»
» Եւրը 2 ինճի ճիւն	»	110-118	»	Գալար	»	480-485	»	» Եւնիան	»	6-6. 25	»
» Եւրը 3 ինճի ճիւն	»	120-	»	Գալարա	օգգա	2. 75-3	104	» Սաւա	»	5. 50	»
» Եւրը 4 ինճի ճիւն	»	108-115	»	Բէթիլ	»	190-200	100	» Գէլիլիլ	»	5. 25	»
» Եւրը 5 ինճի ճիւն	»			Գալար	»	68-74	»	» Միլիլիլ	»	4-4. 50	140
» Եւրը 6 ինճի ճիւն	»			Տօն	»	18. 50-19 ֆ.	»	» Պաշտոն Էլիլ	»	9-10	100
» Եւրը 7 ինճի ճիւն	»			Զէթ	»	180-	»	» Պաշտոն Թարաւիլիլ	»	115-125	»
» Եւրը 8 ինճի ճիւն	»			Զէթ	»	45-48	»	» ձէլիլ Անաստու	»	1. 75-2	»
» Եւրը 9 ինճի ճիւն	»			» Բաղիլ	»	50-	106	» Ինիլ Իլվիլ	»	80-120	»
» Եւրը 10 ինճի ճիւն	»			» Սաղիլ	»	52-55	»	» Գաւա	»	95-100	»
» Եւրը 11 ինճի ճիւն	»			» Գըլմըլը Շուէմ	»	90-92	»	» Բէթիլ Էլիլ	օգգա	7. 50-8	105
» Եւրը 12 ինճի ճիւն	»			» Բաղիլ Շուէմ	»	94-96	»	» Սաւա	»	6-6. 50	»
» Եւրը 13 ինճի ճիւն	»							» Զէլիլ Թիլիլ	»	3-4	»

